

Zpráva o činnosti České matematické společnosti, sekce JČMF v období 2002–2006

Česká matematická společnost pokračovala v činnosti vyvíjené v předchozích obdobích se zaměřením na podporu organizování odborných akcí, na zastupování v mezinárodních matematických organizacích, na přenos důležitých informací z domácích a zahraničních institucí i mezi členy ČMS navzájem a na zajištění činnosti české redakční skupiny Zentralblattu. Z hlediska vnitřního života sekce byla nejdůležitějšími akcemi dvě valná shromáždění sekce.

První z nich se uskutečnilo v rámci tradiční Konference českých matematiků, která se konala 24.–26. června 2002 ve Znojmě. Na tomto, v pořadí desátém valném shromáždění, byl 24. června 2002 zvolen nový výbor sekce, který pak pracoval v tomto složení:

předseda:	doc. RNDr. Jan Kratochvíl, CSc.
místopředsedové:	RNDr. Bohdan Maslowski, DrSc. RNDr. Jiří Rákosník, CSc.
tajemník:	RNDr. Jiří Fiala, PhD.
hospodář:	RNDr. Luboš Pick, CSc.
členové:	RNDr. Jiří Bouchala, PhD. RNDr. Martin Čadek, CSc. doc. RNDr. Jan Franců, CSc. Ing. Petr Gírg, PhD. RNDr. Daniel Hlubinka, PhD. RNDr. Miroslav Krbec, CSc. prof. RNDr. Svatoslav Staněk, CSc.
náhradníci:	doc. RNDr. Jindřich Bečvář, CSc. prof. RNDr. Jan Slovák, DrSc. prof. RNDr. Bohdan Zelinka, DrSc. ¹
revizoři:	RNDr. Marie Kopáčková, CSc. doc. RNDr. Milan Tvrđý, CSc.

11. (mimořádné) valné shromáždění se konalo dne 3. září 2004, v průběhu Matematického víkendu EMS, organizovaného 3.–5. září 2004 v Praze. Toto valné shromáždění schválilo změnu názvu sekce na „Česká matematická společnost, sekce Jednoty českých matematiků a fyziků“ a také způsob přiznání slev na členských příspěvcích důchodcům a studentům, po vzoru systému používaného v celé Jednotě.

Po uplynutí čtyřletého funkčního období Českého národního komitétu pro matematiku navrhl výbor ČMS následující složení komitétu pro období 2004–2006, které bylo následně schváleno Radou pro zahraniční styky AV ČR. prof. RNDr. Zdeněk Dostál, DrSc. prof. RNDr. Pavel Drábek, DrSc. (zvolen předsedou), prof. RNDr. Petr Hájek, DrSc., prof. RNDr. Ivan Kolář, DrSc., RNDr. Pavel Krejčí, DrSc., RNDr. Bohdan Maslowski, DrSc. (zvolen tajemníkem), prof. RNDr. Jaroslav Nešetřil, DrSc. (zvolen místopředsedou), prof. RNDr. Ivan Netuka, DrSc., prof. RNDr. Vladimír Souček, DrSc., RNDr. Milan Studený, DrSc., prof. RNDr. Jan Trlifaj, DrSc. a doc. RNDr. Jiří Vanžura, CSc.

ČMS zajišťovala činnosti vyplývající z kolektivního členství JČMF v Evropské matematické společnosti. Delegátem za JČMF v Radě EMS po celé období byl J. Slovák. Počet

¹až do své smrti 4.2.2005

individuálních členů EMS z řad členů ČMS vzrostl na 14. I. Netuka a V. Souček připravovali pravidelnou rubriku Brief Reviews členského časopisu EMS Newsletter. Díky jejich redakční činnosti a obětavé práci velkého množství dobrovolných autorů recenzí získala knihovna Matematicko-fyzikální fakulty UK v Praze dalších asi 800 knih v celkové hodnotě necelých dvou miliónů korun. L. Pick pracoval jako korespondent pro EMS Newsletter. V průběhu let 2002–2006 v tomto periodiku Evropské matematické společnosti vyšlo několik příspěvků propagujících JČMF a českou matematiku včetně podrobných zpráv o našich mezinárodních akcích.

Ve dnech 3.–5. září 2004 zorganizovala ČMS v Praze již zmíněný Matematický víkend EMS. Tento nový typ akce zavedený Evropskou matematickou společností představuje intenzivní třídenní setkání matematiků uspořádané do několika specializovaných minisymposií a doprovázené zasedáním výkonného výboru EMS. Podmínkou pro získání dotace od EMS jsou nízké náklady včetně vyloučení vložného, umožňující účast široké matematické veřejnosti včetně studentů. Víkend pořádaný v Praze byl v pořadí druhým (první se konal v roce 2003 v Lisabonu, třetí pak v roce 2005 v Barceloně). Jak poznamenal i místopředseda EMS Luc Lemaire, jedna byt' zdařilá akce ještě netvoří tradici, dvě akce v řadě za sebou ano. ČMS tak stála u zrodu tradice úspěšných a prospěšných akcí evropského charakteru.

Styky s Americkou matematickou společností pokračují na úrovni recipročního členství, kterého dosud využívají jen naši členové. Při příležitosti Matematického víkendu EMS byly 4. září 2004 uzavřeny dohody o spolupráci zahrnující uznávání recipročního členství s Katalánskou matematickou společností — Societat Catalana de Matemàtiques a se Španělskou královskou matematickou společností — Real Sociedad Matemática Española.

V rámci první z těchto dohod uspořádala ČMS v Praze ve dnech 27.–28. května 2005 první Česko-katalánskou matematickou konferenci. Charakter této konference byl podobný jako u EMS víkendu, na pět plenárních přednášek navazovalo jednání v sekcích. Velký zájem o tuto konferenci jen potvrdil bohatost a neformálnost vzájemných česko-katalánských styků.

ČMS se dále podílela na organizaci řady tradičních akcí (30.–33. zimní škola z abstraktní analýzy, ROBUST, Setkání učitelů matematiky všech typů škol, aj.).

Velkou pozornost věnovala ČMS organizaci Soutěže vysokoškoláků ve vědecké a odborné činnosti v matematice SVOČ. Úmysl pořádat SVOČ i do budoucna společně se slovenskou stranou byl formálně stvrzen na 35. konferenci slovenských matematiků v Jasné pod Chopkom, kde byla 28. listopadu 2003 podepsána dohoda mezi JSMF a JČMF o společném pořádání soutěže SVOČ v matematice. Závěrečné konference soutěže SVOČ proběhly v roce 2003 na Univerzitě Mateje Bela v Banské Bystrici, v roce 2004 na Ústavu matematiky Fakulty strojního inženýrství Vysokého učení technického v Brně, v roce 2005 na zámku v Nečtinách (uspořádala katedra matematiky Fakulty aplikovaných věd Západočeské univerzity v Plzni) a v roce 2006 na Fakultě matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislavě. Málo světových univerzit se může pochlubit studenty, kteří ještě v době magisterského studia produkují původní vědecké výsledky publikovatelné v mezinárodních časopisech. Nejen stále rostoucí počty prací přihlášených do soutěže SVOČ, ale i jejich neklesající kvalita, prokazují, že soutěž se stala vítaným stimulem a motivací pro nadané studenty.

V roce 2002 byly podruhé uděleny Ceny ČMS pro mladé matematiky, které se předávají při příležitosti konání Konference českých matematiků a valného shromáždění ČMS. Třetí kolo soutěže o cenu ČMS bylo vyhlášeno v roce 2005 s uzávěrkou v roce 2006.

V období červen 2002 až květen 2006 byly vydány svazky 20–28 edice Dějiny matematiky (<http://fd.cvut.cz/Personal/Nemcova/Edice/Edice.htm>). Svazky edice Dějiny matematiky byly součástí konferenčních či seminárních materiálů na řadě akcí Jednoty a ČMS. Poslední dva svazky budou součástí sjezdových materiálů Jednoty v roce 2006.

V letech 2002 až 2005 se konala 23. až 26. mezinárodní konference Historie matematiky. V letech 2003 a 2005 se konal 6. a 7. seminář z historie matematiky pro vyučující na středních školách. Tyto dvě akce byly organizovány ve spolupráci s komisí pro vzdělávání učitelů JČMF.

Ve své činnosti úspěšně pokračovala česká redakční skupina Zentralblattu. V rámci rozsáhlého projektu EMS každý rok zajišťovala přípravu asi 700 recenzí matematických publikací, které po redakční úpravě předávala k zařazení do databáze Zentralblatt MATH. Protihodnotou za svou činnost získávala pro šest spolupracujících institucí v ČR přístupy do databáze v celkové hodnotě cca 30 000 Eur ročně. V letech 2002–2003 ČMS se zapojila do projektu ERAM a zorganizovala digitalizaci cca 4 500 stran referativního časopisu Jahrbuch über die Fortschritte der Mathematik (předchůdce Zentralblattu). Členové ČMS iniciovali vznik projektu DML-CZ: Česká digitální matematická knihovna. V jeho rámci by v letech 2005–2009 měl vzniknout základ elektronicky přístupného souhrnu relevantní matematické literatury vydané v ČR, který by se měl stát součástí budované světové digitální matematické knihovny.

ČMS v období 2002–2006 udělila svou oborovou pamětní medaili za zásluhy o rozvoj české matematiky těmto matematikům: Miroslav Fiedler, Jaroslav Lukeš, Willi Jäger (University of Heidelberg, SRN), Břetislav Novák, Fred S. Roberts (Rutgers University, USA), Štefan Schwabik, Josef Štěpán a Noel Veraverbeke (University of Diepenbeek, Belgie).

Pro své členy vydala ČMS pět čísel bulletinu Informace ČMS, stále ještě distribuovaných všem členům v tištěné formě, ale nyní též dostupných elektronicky na webových stránkách společnosti.

Začátkem funkčního období byla provedena podrobná revize databáze členů sekce a její srovnání s databází JČMF. Po krátkodobém zeštíhlení v důsledku odstranění duplicit dochází v posledních letech opět k nárůstu členské základny, daném mj. zjednodušenou formou přihlašování prostřednictvím webového formuláře. Počet členů se tak ustálil na přibližně 400. Důležitou organizační změnou bylo též vytvoření odborné skupiny Česká společnost pro geometrii a počítačovou grafiku vedené P. Pechem.

Více podrobných informací o minulých i budoucích akcích organizovaných ČMS lze najít na našich internetových stránkách <http://cms.jcmf.cz>

Jiří Fiala, Jan Kratochvíl, Bohdan Maslowski, Jiří Rákosník